EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.2.2021
COM(2021) 53 final

2021/0030 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Ühendkuningriigil seoses Põhja-Iirimaaga kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 16 ja 168

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)[1] (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumist või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidmist või vältimist.

Ühendkuningriik lahkus Euroopa Liidust 31. jaanuaril 2020. Vastavalt väljaastumislepingule[2] on ta nüüd ELi jaoks kolmas riik.

Alates 1. jaanuarist 2021 ei kohaldata Ühendkuningriigis enam ELi käibemaksualaseid õigusakte. Vastavalt Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollile[3] (edaspidi „protokoll“), mis on osa väljaastumislepingust, kohaldatakse Põhja-Iirimaa suhtes siiski kaupu käsitlevaid ELi käibemaksualaseid õigusakte, et vältida ranget piirikontrolli Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vahel. Teenuste puhul aga käsitatakse Põhja-Iirimaad koos ülejäänud Ühendkuningriigiga väljaspool ELi asuvana.

See toob Põhja-Iirimaal paratamatult kaasa duaalse või segakäibemaksusüsteemi, mille alusel kohaldatakse Põhja-Iirimaal asuvate kaupade tarnete, ühendusesiseste soetamiste ja impordi suhtes käibemaksudirektiivi V jaotises sätestatud maksustatavate tehingute kohta käsitlevate eeskirjade kohaselt ELi ühtlustatud eeskirju, samas kui samal territooriumil osutatud teenuste suhtes ELi käibemaksusüsteemi ei kohaldata.

Selleks et kohaldada Põhja-Iirimaal jätkuvalt käibemaksu erikorda, millega nähakse ette käibemaksudirektiivis sätestatud üldeeskirjadest erinevad kindla maksumääraga meetmed sellise mahaarvamisele mittekuuluva käibemaksu suhtes, millega maksustatakse ametiautode kütusele tehtavaid kulutusi, on vaja teha käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 1 kohane erand.

Ühendkuningriik taotles komisjonis 27. novembri 2020 registreeritud kirjaga luba kohaldada jätkuvalt meedet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklitest 16 ja 168. Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teatas komisjon Ühendkuningriigi taotlusest liikmesriikidele 10. detsembri 2020. aasta kirjaga. Komisjon teatas 11. detsembri 2020. aasta kirjas Ühendkuningriigile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste ostude puhul tasutud käibemaks, mida tehakse maksustatavate tehingute tarbeks. Sama direktiivi artiklis 16 on sätestatud nõue, et maksukohustuslase poolt tema ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist tema enda või tema töötajate isiklikuks tarbeks käsitatakse kaubatarnena tasu eest, kui nendelt kaupadelt või nende osadelt võis käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata. Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

[1] ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

[2] Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT C 384 I, 12.11.2019, lk 1).

[3] ELT C384 I, 12.11.2019, lk 92.

Nende ametiautode puhul, mida kasutatakse osaliselt isiklikuks tarbeks (muuks kui ettevõtluse tarbeks), on selle süsteemi alusel sageli keeruline kindlaks teha, kui suures ulatuses ametiautosid on isiklikuks tarbeks kasutatud, ja sellega seotud kulutusi maksustada.

Sellega seoses kehtestas Ühendkuningriik ametiautode isiklikuks tarbeks kasutamisele nõukogu 21. juuli 1986. aasta otsusega 86/356/EMÜ (millega antakse Ühendkuningriigile luba kohaldada kindla maksumääraga meetmeid sellise mahaarvamisele mittekuuluva käibemaksu suhtes, millega maksustatakse ametiautode kütusele tehtavaid kulutusi)[4] lubatud kindla määraga maksustamise erikorra, mis põhines sõiduki mootori töömahul ja kütuseliigil.

See esialgne erand tühistati ja asendati nõukogu 25. septembri 2006. aasta otsusega 2006/659/EÜ, millega antakse Ühendkuningriigile luba kehtestada erimeede, mis kaldub kõrvale kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva direktiivi 77/388/EMÜ artikli 5 lõikest 6 ja artikli 11 A osa lõike 1 punktist b,[5] millega nähti ette ametiautode isiklikuks tarbeks kasutamise kindlamääraline maksustamine vastavalt sõiduki CO_2 heite tasemele. Viimati nimetatud nõukogu otsus asendati nõukogu 17. novembri 2015. aasta rakendusotsusega (EL) 2015/2109,[6] mis kaotas kehtivuse 31. detsembril 2018. Nõukogu 4. detsembri 2018. aasta rakendusotsusega (EL) 2018/1918[7] pikendati meedet veel kuni 31. detsembrini 2020.

Nimetatud kord põhineb asjaolul, et heite ja tarbitud kütuse koguse vahel on otsene seos, kuna suuremad heitkogused vastavad suuremale kütusetarbimisele. Nende heitkoguste alusel arvutatakse kütusekulu kilomeetri kohta, mida seejärel vaadeldakse koos vahetute maksuandmete ja mootorikütuse jaemüügihinna alusel kindlaks määratud isiklikuks tarbeks tehtud keskmise läbisõiduga. Selle tulemusena saadakse isikliku kasutuse maks, mis vastab ametiauto isiklikuks tarbeks kasutamiselt tasumisele kuuluvale käibemaksule. Süsteem on maksukohustuslastele vabatahtlik ning nad võivad valida mitte nõuda oma kütuselt käibemaksu tagasi. Teise võimalusena võivad nad pidada üksikasjalikku arvestust läbisõidu kohta, et esitada tõendid ja toetada eraviisilise läbisõidu arvutamist.

Ühendkuningriik lisas oma taotlusele selgituse erandi toimimise kohta. Ühendkuningriigi sõnul on see süsteem osutunud hästi toimivaks ja sellega on kaasnenud märkimisväärne lihtsustamine nii ettevõtjate kui ka maksuhaldurite jaoks. Lisaks väidab Ühendkuningriik, et annab maksukohustuslastele õiguskindluse, nähes ette lihtsustatud meetodi, mida saab kasutada kütuse erakasutuse käibemaksu arvestamisel.

Sellest lähtudes on Ühendkuningriik seoses Põhja-Iirimaaga taotlenud luba jätkata erandi kohaldamist alates 1. jaanuarist 2021. Erandit tuleks kohaldada piiratud aja jooksul kuni 31. detsembrini 2023, et oleks võimalik hinnata, kas kindla maksumäära kord kajastab endiselt õigesti sõiduautode ettevõtluseks ja isiklikuks tarbeks kasutamise üldist jaotust.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate õigusnormidega**

Käibemaksudirektiivi artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha sõiduautodega seotud käibemaksu.

[4] EÜT L 212, 2.8.1986, lk 35.
[5] ELT L 272, 3.10.2006, lk 15.
[6] ELT L 305, 21.11.2015, lk 49–50.
[7] ELT L 311, 7.12.2018, lk 30–31.

Hoolimata varasematest algatustest kehtestada eeskirjad selle kohta, milliste kulukategooriate korral võib mahaarvamisõigust piirata,[8] on selline erand asjakohane seni, kuni kõnealuseid eeskirju ELi tasandil ühtlustatakse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

• Subsidiaarsus (liidu ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Pidades silmas ettepaneku aluseks olevat käibemaksudirektiivi sätet, tehakse ettepanek ELi ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

• Proportsionaalsus

Otsus käsitleb Ühendkuningriigile seoses Põhja-Iirimaaga tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st see lihtsustab käibemaksu kogumist. Erand ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et lihtsustada käibemaksu kogumist konkreetses sektoris.

Süsteem oleks maksukohustuslastele vabatahtlik.

• Vahendi valik

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Käesolev ettepanek põhineb Ühendkuningriigi esitatud taotlusel seoses Põhja-Iirimaaga ja käsitleb ainult kõnealust territooriumi.

• Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

• Mõju hindamine

Otsuse ettepaneku eesmärk on lihtsustada käibemaksu kogumist seoses kütusekuludega ametiautode puhul, mida kasutatakse osaliselt muuks kui ettevõtluse tarbeks ja selle võimalik mõju on seetõttu positiivne.

Nende maksukohustuslaste jaoks, kes otsustavad kõnealust süsteemi kasutada, vähendab see süsteem halduskoormust ja nõuetele vastavuse tagamisega seotud kulusid, välistades vajaduse pidada käibemaksuga maksustamise tarbeks üksikasjalikku arvestust iga ametiauto läbisõidu

[8] KOM(2004) 728 lõplik – Ettepanek: Nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks (ELT C 24, 29.1.2005, lk 10), tagasi võetud 21. mail 2014 (ELT C 153, 21.5.2014, lk 3)

kohta. Niisuguse arvestuse pidamine võib olla aeganõudev ja sellega võib tihti suhteliselt väikeste summadega seoses kaasneda märkimisväärne halduskoormus. Lihtsustatud meetod vähendab ka maksuhaldurite koormust, kes oleks muidu kohustatud auditeerima paljusid üksikjuhtumeid.

Erandi kitsa reguleerimisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on selle mõju igal juhul piiratud.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

Sellega seoses tuletatakse meelde, et vastavalt protokolli artikli 8 teisele lõigule ei kanta Põhja-Iirimaal maksustatavatest tehingutest saadud tulu üle ELile.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit: erandi kohaldamisaeg lõpeb automaatselt 31. detsembril 2023.

2021/0030 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega lubatakse Ühendkuningriigil seoses Põhja-Iirimaaga kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 16 ja 168

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,[1] eriti selle artikli 395 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühendkuningriik astus Euroopa Liidust välja 31. jaanuaril 2020 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) alusel. Seega ei kohaldata Ühendkuningriigi suhtes ega Ühendkuningriigis enam käibemaksu käsitlevaid liidu õigusakte.

(2) Vastavalt väljaastumislepingu lahutamatuks osaks oleva Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli (edaspidi „protokoll“) artiklile 8 kohaldatakse Põhja-Iirimaal kaupade suhtes siiski jätkuvalt käibemaksu käsitlevaid liidu õigusakte[2].

(3) Seetõttu kohaldatakse Ühendkuningriigis asuvate maksukohustuslaste ja teatavate mittemaksukohustuslasest juriidiliste isikute suhtes jätkuvalt liidu õigusakte, mis käsitlevad kaupadega tehtavate tehingute käibemaksu Põhja-Iirimaal.

(4) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha maksustatavate tehingute tarbeks tehtud ostude eest tasutud käibemaks. Kõnealuse direktiivi artiklis 16 on siiski sätestatud nõue, et maksukohustuslase poolt tema ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist tema enda või tema töötajate isiklikuks tarbeks käsitatakse kaubatarnena tasu eest, kui nendelt kaupadelt või nende osadelt võis käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata. Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

(5) Nõukogu otsusega 2006/659/EÜ[3] anti Ühendkuningriigile luba kohaldada kuni 31. detsembrini 2015 erimeedet (edaspidi „erimeede“), et kindlaks määrata kindla maksumäära alusel sellise mahaarvamisele mittekuuluva käibemaksu suurus, mis on

[1] ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

[2] Tingimusel, et Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolli artiklis 18 osutatud demokraatlik nõusolek artikli 8 kohaldamise jätkamiseks on olemas.

[3] Nõukogu 25. septembri 2006. aasta otsus 2006/659/EÜ, millega antakse Ühendkuningriigile luba kehtestada erimeede, mis kaldub kõrvale kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitleva direktiivi 77/388/EMÜ artikli 5 lõikest 6 ja artikli 11 A osa lõike 1 punktist b (ELT L 272, 3.10.2006, lk 15).

seotud nende ametiautode kütusele tehtavate kulutustega, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Erimeede, mis on maksukohustuslaste jaoks vabatahtlik, põhineb auto süsinikdioksiidi heite tasemel, kuna heite kogus ja kütusekulu on omavahel proportsionaalses vastavuses ja seega ka vastavuses kütusele tehtavate kulutustega.

(6) Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2015/2109[4] lubati Ühendkuningriigil jätkata erimeetme kohaldamist kuni 31. detsembrini 2018. Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2018/1918[5] pikendati meetme kohaldamist veel kuni 31. detsembrini 2020.

(7) Komisjonis 27. novembril 2020. aastal registreeritud kirjas taotles Ühendkuningriik luba jätkata kõnealuse erimeetme kohaldamist alates 1. jaanuarist 2021. Taotlusele oli lisatud selgitus erimeetme toimimise kohta.

(8) Komisjon edastas Ühendkuningriigi taotluse liikmesriikidele 10. detsembri 2020. aasta kirjaga. Komisjon teatas 11. detsembri 2020. aasta kirjas Ühendkuningriigile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

(9) Ühendkuningriigi sõnul on erimeetmega nii maksukohustuslaste kui ka maksuhalduri jaoks ette nähtud tõhus lihtsustatud kord käibemaksu kogumiseks seoses osaliselt isiklikuks tarbeks kasutatavate ametiautode kütusekuludega. Seepärast on asjakohane lubada Ühendkuningriigil jätkata erimeetme kohaldamist seoses Põhja-Iirimaaga.

(10) Erandit tuleks kohaldada piiratud aja jooksul kuni 31. detsembrini 2023, et oleks võimalik perioodiliselt hinnata, kas kindla maksumäära kord kajastab endiselt õigesti sõiduautode ettevõtluseks ja isiklikuks tarbeks kasutamise üldist jaotust.

(11) Vastavalt protokolli artikli 8 teisele lõigule ei kanta Põhja-Iirimaal maksustatavatest tehingutest saadud tulu üle liidule. Seetõttu ei mõjuta erimeede käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 16 ja 168 antakse Ühendkuningriigile seoses Põhja-Iirimaaga luba määrata kuni 31. detsembrini 2023 kindla maksumäära alusel kindlaks sellise käibemaksu suurus, mis on seotud kütusele tehtud kulutustega ametiautode kasutamisel isiklikuks otstarbeks.

[4] Nõukogu 17. novembri 2015. aasta rakendusotsus (EL) 2015/2109, millega antakse Ühendkuningriigile luba kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a (ELT L 305, 21.11.2015, lk 49).

[5] Nõukogu 4. detsembri 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/1918, millega antakse Ühendkuningriigile luba kohaldada erimeedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklitest 16 ja 168 (ELT L 311, 7.12.2018, lk 30).

Artikkel 2

Maksu suurust, millele osutatakse artiklis 1, väljendatakse kindlaksmääratud summadena, mis on kehtestatud sõiduki tüübi süsinikdioksiidi heite taseme põhjal, mis näitab kütusekulu. Ühendkuningriik kohandab seoses Põhja-Iirimaaga kõnealuseid kindlaksmääratud summasid igal aastal, et näidata kütuse keskmise maksumuse muutusi.

Artikkel 3

Käesoleva otsuse alusel kehtestatud süsteem on maksukohustuslastele vabatahtlik.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile seoses Põhja-Iirimaaga.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja